

4. 1. 2008

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

OSVČ a pojistné na sociální zabezpečení v roce 2008

1. ledna 2008 se mění některé právní předpisy vztahující se k sociálnímu zabezpečení. Změny se týkají zejména nemocenského pojištění, ale také pojistného na sociální zabezpečení, osob samostatně výdělečně činných a důchodového pojištění.

Nemocenské pojištění

Nově se v nemocenském pojištění (NP) od 1. ledna 2008 zavádí tzv. **karenční doba**. Bude trvat první tři dny pracovní neschopnosti a během ní se nebude poskytovat nemocenské. Dávky nemocenského pojištění se - stejně jako dosud - **vypočítají z denního vyměřovacího základu**. Tím je zjednodušeně řečeno součet hrubých příjmů za 12 kalendářních měsíců před vznikem nároku na dávku, u OSVČ pak součet měsíčních vyměřovacích základů pro placení záloh na pojistné v předchozím kalendářním roce, dělený počtem kalendářních dnů s vyloučením nezapočitatelných dnů.

Denní vyměřovací základ pro výpočet dávek nemocenského pojištění se bude i nadále **redukovat**. Částka do **550 Kč** se bude **po celou dobu** pobírání nemocenského a podpory při ošetřování člena rodiny započítávat z **90 %**, částka **od 550 Kč do 790 Kč** se bude počítat ze **60 %** a k částce nad 790 Kč se nebude přihlížet. Pro účely peněžité pomoci v mateřství a vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství se bude i nadále částka **do 550 Kč** započítávat ze **100 %**, částka **od 550 Kč do 790 Kč** se bude počítat ze **60 %** a k částce nad 790 Kč se nebude přihlížet.

Změní se také procentní sazba pro výpočet nemocenského od čtvrtého dne dočasné pracovní neschopnosti. Místo stávajících jednotných 69 % z redukováného denního vyměřovacího základu (DZV) **bude odstupňovaná**. A to:

- 60 % DZV od 4. do 30. kalendářního dne pracovní neschopnosti nebo karantény,
- 66 % DZV od 31. do 60. kalendářního dne pracovní neschopnosti nebo karantény,
- 72 % DZV od 61. kalendářního dne pracovní neschopnosti nebo karantény.

Příklad výpočtu nemocenského:

Dočasná pracovní neschopnost zaměstnance po 1. lednu 2008 trvá 70 kalendářních dnů. Vyměřovací základ v rozhodném období činil 288 350 Kč, denní vyměřovací základ činí 790 Kč. Redukovaný denní vyměřovací základ je 639 Kč, tj. $550 \times 0,90 + 240 \times 0,60 = 495 + 144 = 639$. Nemocenské bude:

- 1. až 3. kalendářní den = 0 Kč
- 4. až 30. kalendářní den $639 \times 0,60 = 384 \times 27$ dnů = 10 368 Kč
- 31. až 60. kalendářní den $639 \times 0,66 = 422 \times 30$ dnů = 12 660 Kč
- 61. až 70. kalendářní den $639 \times 0,72 = 461 \times 10$ dnů = 4 610 Kč

Pokud zaměstnanec bude pobírat **průměrnou mzdu 21 560 Kč** měsíčně, bude jeho nemocenské od 1. ledna 2008 při 30denní pracovní neschopnosti celkem **9 585 Kč**. **Maximální nemocenské** při

30denní pracovní neschopnosti bude **10 368 Kč**. Dostane ho ta osoba, jejíž hrubé příjmy v posledních 12 kalendářních měsících činily nejméně 288 350 Kč, tedy alespoň cca 24 000 Kč měsíčně hrubého.

Poruší-li praceneschopný stanovený léčebný režim, bude **možné mu** od 1. ledna 2008 **snížit nebo odejmout už vyplacenou dávku**, nejdříve však ode dne porušení léčebného režimu, a to i v případě, že nemocenské již bylo vyplaceno.

Jestliže bude přiznán starobní důchod nebo invalidní důchod zpětně, bude poživatel důchodu povinen vrátit přeplatek na nemocenském v případě, že v době, za kterou byl důchod přiznán, pobíral nemocenské déle než 81 kalendářních dnů v kalendářním roce.

Rovněž se **změní délka ochranné lhůty**. Tedy doby po skončení zaměstnání (účasti na pojištění), ve které jsou zachovány nároky na dávky nemocenského pojištění ze skončeného zaměstnání (pojištění). **Nově bude 7 kalendářních dnů.**

Další změnou je, že **podpora při ošetřování člena rodiny** se bude vypočítávat jako **60 % denního vyměřovacího základu a podpůrní doba u peněžité pomoci v mateřství** v délce 37 týdnů zůstane zachována jen u vícečetných porodů - u ostatních se bude jednat o 28 týdnů. Podpora při ošetřování člena rodiny nebude náležet z ochranné lhůty. Více o změnách najdete v letáku „Nemocenské pojištění od 1. ledna 2008“ na <http://cms.cssz.cz/cz/informace/informacni-materialy/letaky.htm>.

Pojistné na sociální zabezpečení

Od 1. ledna 2008 se vyměřovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení **více sblíží s příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob.**

Do vyměřovacího základu zaměstnance **se nově nezahrnuje** odměna při skončení funkčního období náležející podle zvláštních předpisů a plnění poskytnuté starobnímu a plného invalidnímu důchodci po uplynutí jednoho roku ode dne skončení zaměstnání.

Maximálním vyměřovacím základem zaměstnance pro placení pojistného v kalendářním roce bude 48násobek průměrné mzdy, tj. **1 034 880 Kč pro rok 2008**. Pokud tuto částku zaměstnanec pracující u jednoho zaměstnavatele přesáhne, z částky, o kterou ji přesáhne, nebude platit pojistné. Dojde tedy ke **stropování pojistného**. Částka nad maximální vyměřovací základ, z níž zaměstnanec nebude platit pojistné, se nezahrne ani do vyměřovacího základu zaměstnavatele. Takto **stanovený vyměřovací základ** se poprvé použije pro odvod pojistného na sociální zabezpečení **v období od 1. ledna 2008**. Jestliže zaměstnanec dosáhne maximální vyměřovací základ u více zaměstnavatelů, bude si moci po skončení kalendářního roku požádat o vrácení pojistného.

Osoby samostatně výdělečně činné

Maximálním vyměřovacím základem osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti bude v roce 2008 stejně jako u zaměstnanců 48násobek průměrné mzdy, tedy **1 034 880 Kč**. **Maximální měsíční vyměřovací základ** OSVČ pro placení záloh na pojistné v roce 2008 bude 86 240 Kč, tedy 4násobek průměrné mzdy.

I pro OSVČ platí se roce 2008 **zavádí** dříve zmiňované **stropování pojistného**. Například: OSVČ, která se v roce 2008 účastní důchodového pojištění také jako zaměstnanec a **v zaměstnání**

dosáhne maximálního vyměřovacího základu, nebude povinna platit zálohy od kalendářního měsíce roku 2008, v němž to oznámí a doloží příslušné OSSZ.

V roce 2008 se **mění výše záloh na pojistné** na sociální zabezpečení u osob samostatně výdělečně činných (OSVČ). OSVČ vykonávající **hlavní samostatnou výdělečnou činnost** bude do podání Přehledu za rok 2007 platit minimální zálohy na důchodové pojištění **1 491 Kč** měsíčně, **po podání Přehledu za rok 2007 minimálně 1 596 Kč**. Platba záloh na pojistné na důchodové pojištění bude v případě SVČ hlavní i nadále povinná.

Pro OSVČ vykonávající **vedlejší samostatnou výdělečnou činnost** bude minimální záloha na pojistné na důchodové pojištění do podání Přehledu za rok 2007 činit **597 Kč, po podání Přehledu za rok 2007** se bude jednat **minimálně o 639 Kč**. Tento podnikatel bude v roce 2008 povinen platit zálohy na pojistné, pokud se přihlásí k účasti na pojištění na rok 2008 nebo pokud jeho příjem po odpočtu výdajů byl v roce 2007 alespoň 48 334 Kč.

Účast na nemocenském pojištění u OSVČ zůstává **nadále dobrovolná**. Minimální pojistné na nemocenské pojištění u OSVČ vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost bude do podání Přehledu za rok 2007 celkem **222 Kč** měsíčně, u OSVČ vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost pak **89 Kč měsíčně**. **Po podání Přehledu za rok 2007** bude minimální pojistné na nemocenské pojištění u OSVČ vykonávající **hlavní samostatnou výdělečnou činnost 238 Kč** měsíčně, u OSVČ vykonávající **vedlejší samostatnou výdělečnou činnost** to bude **95 Kč**.

Vyměřovací základ pro odvod pojistného (tedy částka rozhodná pro výpočet důchodu) **bude 50 % rozdílu mezi příjmy a výdaji**, který v průměru připadá na jeden kalendářní měsíc, v němž byla samostatná výdělečná činnost vykonávána v roce 2007. Pro OSVČ vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost bude **minimální měsíční vyměřovací základ** až do dne, v kterém byl (měl být) podán Přehled za rok 2007, činit 5 035 Kč, pro OSVČ vykonávající vedlejší SVČ pak 2 014 Kč. Po podání Přehledu za rok 2007 se změní - pro OSVČ vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost bude 5 390 Kč a pro OSVČ vykonávající vedlejší SVČ pak 2 156 Kč.

Novým důvodem pro výkon vedlejší samostatné výdělečné činnosti bude od 1. 1. 2008 péče o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost).

Důchodové pojištění

Od 1. ledna 2008 se zvýší všechny důchody vyplácené z českého důchodového systému. Tedy řádné i předčasné důchody starobní, plné i částečné invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí důchody. V září o tom **rozhodla vláda**, když schválila nařízení č. [256/2007](#) Sb.

Základní výměra důchodu, jednotná pro všechny důchody, **se zvýší z 1 570 Kč na 1 700 Kč** měsíčně. **Procentní výměra vzroste o 3 %**. Navýšení procentní výměry nově, na rozdíl od předchozích let, nezávisí na tom, zda se jedná o tzv. starodůchodce či ostatní důchodce. **Všechny důchody**, tedy přiznané před 1. lednem 1996 i přiznané od 31. prosince 1995 do 31. prosince 2007, **vzrostou od Nového roku stejně**.

Příklad valorizace starobního důchodu:

Pobírá-li v roce 2007 důchodce starobní důchod například 9 250 Kč, tvoří ho základní výměra 1 570 Kč a procentní výměra 7 680 korun. Od lednové splátky důchodu v roce 2008 se základní výměra zvýší o 130 Kč na 1 700 Kč a procentní výměra o 3 %, tj. o 231 Kč (částka zvýšení se vždy zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru). Celkem tedy důchod vzroste o 361 Kč. Po valorizaci

tak bude občan dostávat starobní důchod 9 611 Kč měsíčně.

O zvýšení důchodu **není třeba žádat**. Úpravu provede ČSSZ, stejně jako v předchozích letech, **automaticky**. Všichni poživatelé důchodů **obdrží oznámení o zvýšení důchodových dávek**. Lidé, kterým důchod vyplácí v hotovosti Česká pošta, dostanou oznámení současně s výplatou důchodů za leden 2008. Pokud se jedná o bezhotovostní výplatu důchodu na účet klienta, tito lidé dostanou oznámení poštou jako běžnou listovní zásilku.

Od ledna 2008 se o 3 % zvýší také příplatky k důchodu vyplácené podle zákona č. [357/2005](#) Sb. a nařízení vlády č. [622/2004](#) Sb. perzekvovaným osobám z období komunistického režimu a účastníkům národního boje za vznik a osvobození Československa a některým pozůstalým po nich.

Pojistné na dobrovolné důchodové pojištění se bude se počítat stejně jako v předchozích letech - 28 % z částky, která se plně započítá do výpočtového základu - změní se ale jeho výše. Nejnižší měsíční dobrovolné důchodové pojištění bude **2 800 Kč**. Dobrovolným důchodovým pojištěním lze řešit situaci, kdy lidem doba pojištění nutná k přiznání určitého druhu důchodu chybí.

Okruh osob účastných na důchodovém pojištění se rozšiřuje o ty občany, kteří osobně pečují o osobu mladší 10 let závislou na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost). Péče se jim bude hodnotit za stejných podmínek, jako osobám, které osobně pečují o jiné osoby závislé na péči ve II. - IV. stupni.

Zdroj: ČSSZ (tz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)